

INTRODUCCIÓ

A propòsit d'aquesta introducció, ara puc dir ben alt que ha estat un privilegi poder estar al front de la regidoria de Cultura de l'ajuntament d'Antella, quan les circumstàncies no semblaven ser les millors ni foren les desitjades. No foren les millors perquè el pressupost de l'ajuntament comptava -encara hi compta- amb un dèficit, un dèficit que no està tan sols en l'àmbit econòmic sinó en molts d'altres. En l'àmbit econòmic, per descomptat, perquè després de tants anys de genolls, sembla que hem perdut el dret a una compensació justa i equitativa, allò que ens correspon com a poble. També en l'àmbit cultural, sempre dependent i colonitzat, situació assumida de manera poc intel·ligent per les nostres elits dirigents del nostre poble. Així com en l'àmbit dels mitjans de comunicació i difusió, som un poble sense mitjans propis, on el més llegit dels diaris encara porta el nom imposat per l'exèrcit d'ocupació de 1939, *Levante*, un titular que no enganya ningú, ni ho pretén... No cal dir sobre l'àmbit polític com estava la cosa quan aquesta regidoria va ocupar el càrrec, allà pel mes de juny de 2015. Malgrat tot, a poc a poc i sempre amb el vent de cara, la meua intenció va ser tapar, encara que fóra poc, els grans buits que més de tres-cents anys, des de 1707 ençà, ens han provocat com a poble amb un passat nostre, un passat que reivindicuem per a les generacions futures.

Molta gent encara desconeix l'origen del nostre poble, així com el de les aigües que ens donen a beure, i de les terres que ens donen a menjar, i dels noms amb els quals anomenem la nostra realitat quotidiana. Si alguna cosa em dol, precisament és aquesta, que els nostres xiquets i xiquetes no coneguen el significat d'*estellador*, de *casa de comportes*, de *reg a manta*, del nom de la serra de la qual som l'última frontera, *Serra del Cavalló*, o el nom dels ullals que ens aporten l'aigua que ens dona la vida.... Tot plegat, ben trist i decebedor. Les dictadures no deixen de provocar injustícies ni les derrotes són de bon grat acceptades per ningú, precisament, perquè de ser *algú* passes a ser l'*ombra* d'algun altre, una ombra muda que va oblidant-se de si mateix

Així les coses, sense massa pretensions i sense atrevir-me a alçar la veu més enllà del permès, vaig decidir que les generacions futures haurien de saber una mica més -no molt, sinó una miqueta més- i de tenir un poc més de coneixença.

Aquesta va ser la raó última de la celebració d'aquest Simposi que ara pots llegir a les teues mans, el programa d'actes del qual va ser el següent: a la primera jornada, el divendres 6 d'octubre, realitzarem l'homenatge merescut a Joan Francesc Herrero i Piquer, a càrrec

de Francesc Martínez Alberola (Antella, 1970) titulat superior de clarinet pel conservatori superior “Óscar Esplà” d’Alacant (1995) i Llicenciat en Història i Ciències de la Música per la Universitat de La Rioja (2004). Des de 1996, professor de música al’Educació Secundària Obligatoria. L’any 2010 va obtenir el diploma d’estudis avançats (DEA) en la Universitat Politècnica de València. Ha escrit diversos articles en revistes de divulgació (*Segobricensis*, *La Lloca*) i científiques (*Revista de Musicologia*) i ha publicat el catàleg del fons musical de la Col·legiata basílica Santa Maria, de Xàtiva. L’any 2013 va guanyar el premi ciutat de Xàtiva d’assaig i investigació “Carlos Sarthou” amb el treball *Música a Xàtiva entre dos segles*. En l’actualitat, realitza una tesi doctoral sobre la música a la Col·legiata de Xàtiva en el segle XIX.

Martínez Alberola es va encarregar d’introduir la persona i el treball de **Joan Francesc Herrero i Piqueres**, Paco Herrero, que va nàixer a Antella l’any 1953. Va iniciar els seus estudis al col·legi públic d’Antella, estudis que va completar als Escolapis de València. Per oposició, va entrar al cos de funcionaris de l’administració de Justícia, com a Gestor Processal, feina de la qual porta uns anys jubilat, i sempre ha estat llaurador i escriptor. Les seues lletres s’han escampat per moltes i diverses revistes, en les quals ha treballat temes diversos: *La tristesa del taronger* (1978), *L’agricultura a Antella després de la Pantanada de 1982* (1984), *L’Assut d’Antella* (1984), *Sèquia Particular d’Antella*(1987), *La navegació en el Xúquer* (1990), *Antella, senyoriu i baronia* (1995), *Les barques del Xúquer*(1999), *Ausiàs March, poeta* (2001), *Salvador Fuster i Furió, un mestre del poble* (2008), *Antella, anys 1801 a 1814* (2011), entre d’altres.

Joan Francesc és un enamorat de la seua localitat natal, a la qual li ha dedicat i dedica molt de temps; a més a més, ha donat a llum estudis sobre altres pobles de la comarca com ara Alberic, Algemesí o Alzira. Entre els seus llibres cal destacar *Antella, un poble* (1982), *Pintors d’Antella* (1986), *Antella, XXV anys de la Penya Piragüista Antella, 1965-1990* (1990), *Antella de festa en festa* (1991), *Antella, dos pobles germans* (2001) o el recull *Fets i premsa d’Antella, 2005-2011* (2012).

Gràcies a Paco Herrero, espais tan emblemàtics per a nosaltres, com ara la Casa del Rei, la Sèquia Particular d’Antella, o l’Assut d’Antella han esdevingut llocs amb una història al darrera, llocs dels quals podem presumir de saber els seus orígens gràcies a l’afany del nostre veí, sempre disposat a combatre les tenebres de la ignorància. Herrero és una persona afable, generosa i sempre oberta, que viu i sent el seu poble i que sempre ho fa en clau valenciana i valencianista. Ara mateix, col·labora a la revista *La Lloca* que edita l’associació cultural CILIM i segur que ara mateix en porta alguna al cap d’Antella i per Antella.

En acabar l’homenatge el Simposi va continuar a càrrec de **Paula Sarrión Pérez** (Alzira, 1984) arquitecte per la Universitat Politècnica de València, l’any 2009, i màster en Conservació del Patrimoni Arquitectònic amb matrícula d’honor, l’any 2013. Amant de l’arquitectura històrica, de les llegendes i dels mites que envolten aquestes construccions, Paula Sarrión va desenvolupar el treball d’investigació final de màster sobre la Torre Àrab gràcies a una beca que li va permetre treballar al nostre Ajuntament i presentar-nos una detallada *Història de la Torre Àrab d’Antella*.

Va concloure la jornada **Isaïes Minetto Gozávez** (Antella, 1962) Llicenciat en filologia hispànica, especialitat de Valencià, per la Universitat de València (1986). Compta amb la diplomatura de filologia semítica, per la Universitat Central de Barcelona (1989) i estudis de llengua portuguesa, a l’Escola Oficial d’Idiomes de València (2006) així com de romanés

(2007). Ha traduït autors àrabs (M. Xukri i N. Mahfuz) al català; també ha realitzat estudis sobre toponímia i dialectologia, tot treballant com a mestre de valencià. Com a poeta compart amb el Premi Ciutat de Mislata literatura breu, edició desembre 2014, amb el seu poemari *L'Altre*. Actualment té la plaça a l'I.E.S. *Maria Moliner*, de Sagunt-Port. La seua passió és la poesia i les etimologies. Isaïes Minetto ens va parlar de *Etimologia dels topònims d'Antella*, així els veïns del futur no hauran de recórrer a antigues llegendes, més o menys divertides o enginyoses, sinó seguir els criteris científics, els quals, manta vegades, són molt més interessant que les llegendes o historietes populars sense massa pretensions.

L'endemà, divendres, 7 d'octubre, al saló de plens de l'Ajuntament d'Antella va tindre lloc la Segona jornada, en la qual **Tomàs Peris Albentosa** (Alzira, 1954), Premi Extraordinari de Llicenciatura i Premi Extraordinari de Doctorat (Universitat de València). Com a investigador, s'ha centrat en els aspectes socials i econòmics de la Ribera del segle XV al XIX. Autor dels 6 volums que integren la *Història de la Ribera* publicada per l'editorial Bromera entre els anys 2001 i 2011. Fa 25 anys que ve analitzant els usos de l'aigua en el territori valencià en general, entre els segles XIII i XIX, i la Sèquia Reial del Xúquer i la d'Escalona com a investigació monogràfica. És autor dels llibres *Privilegiados, marginados y campesinos* (1986), *Regadío, producción y poder en la Ribera del Xúquer* (1992), *La Séquia Reial del Xúquer, 1258-1847* (1995) i *La gestió hidràulica en la Sèquia d'Escalona, 1605-1993* (2003) i *Els molins d'aigua valencians (segles XIII-XIX)* publicat en l'any 2014.

Tomàs Peris, en la seua ponència, ens va fer una presentació gràfica i visual, guiada pel mestratge de la seua paraula, per la qual poguérem conèixer de primera mà el *Naixement, evolució i importància de la Sèquia Reial del Xúquer*, des dels seus remots orígens fins avui mateix, il·lustrada amb mapes i imatges del segle XVII fins al XX.

Es va encarregar de tancar el Simposi l'historiador local **Alejandro Conejero Noguera** (Antella, 1955), llicenciat en Geografia i Història per la UNED, l'any 1998. Va obtindre la Diplomatura de Treball Social a la UNED el 2009. A l'actualitat, treballa com a Treballador Social, a l'Institut Valencià d'Acció Social-Sanitari. Historiador per vocació, ha escrit nombrosos articles sobre demografia i podem dir que és el millor especialista en demografia del nostre poble, sobre el qual ha escrit nombrosos articles i el llibre *L'abolició del Règim feudal a Antella (1750-1859)* (2002). Li agrada el cinema, practicar senderisme per les muntanyes valencianes i sent vertadera passió per la Història del País Valencià, especialment, la referida a Antella.

Alejandro Conejero ens va il·lustrar amb la seua interessant i detalladíssima conferència *La població d'Antella. Una visió al llarg de la història*, gràcies a la qual els veïns i veïnes del municipi vam poder seguir l'evolució del nostre poble des de poc després de la conquesta jaumina fins avui mateix.

Tot un luxe, que ha quedat desplegat i fixat al portal municipal www.antella.es de l'Ajuntament d'Antella, on podreu trobar l'edició digital dels Simposi *Antella: noms, aigua, gent*.

Joan Josep Conejero Noguera
Regidor de Cultura, Educació, Esports i Turisme